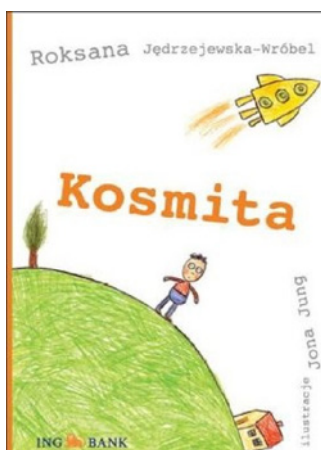

Kosmita

Fundacja ING Dzieciom, wyd. 6
Katowice 2017 (Wyd. 1 2008)

To książka psychoterapeutyczna poruszająca problem autyzmu, adresowana zarówno do dzieci, jak i do dorosłych. Przedstawiona historia Rodziny Państwa Jelonków, w której rodzi się autystyczny chłopiec, ma pomóc w zaakceptowaniu trudnych okoliczności i poszukiwaniu wsparcia w specjalistycznej terapii. Lektura pokazuje, jak tolerancyjne podejście może wzbogacić nasze spojrzenie na świat.

Wanda Matras-Mastalerz

Opis

Narratorem tej opowieści jest Ola, która niecierpliwie czeka na pojawienie się w rodzinie braciszka. Dziewczynka snuje plany wspólnych zabaw i cieszy się, że nie będzie już jedynaczką. Jednak niezrozumiałe dla niej reakcje Kacpra, niemożność nawiązania z nim kontaktu przygnębiają dziewczynkę. W jej słowniku pojawia się nowe pojęcie – autyzm. A Kacper widzi i czuje, tylko nie potrafi o tym opowiedzieć... Ola na kartach książki przechodzi przemianę: najpierw czuje się rozczarowana i wstydzi się brata, nazywa go Kosmitą („Jakby mieszkał w szkla-

nej kuli [...]. I niczego nie chce, i nikogo nie potrzebuje: ani mamy, ani taty, ani jej – Oli”). Potem, chcąc zwrócić na siebie uwagę rodziców zajętych Kacprem, krzyczy, że zaraziła się autyzmem. Wreszcie, w finale rysuje na plastycie swojego ulubionego bohatera... Pani jednak nie jest pewna, co to za postać, więc dopytuje: „To kosmita czy pszczelarz, Olu?”. „To mój brat” odpowiada dziewczynka. „A dlaczego jest tak dziwnie ubrany?”. „Bo nie chcę, żeby świat go bolał... Bo ja go bardzo kocham”. I po raz pierwszy w życiu nic a nic jej nie obchodziło, że cała klasa zaczęła się śmiać.

Autor

Roksana Jędrzejewska-Wróbel urodziła się 1969 roku w Gdańsku. Studiowała polonistykę na Uniwersytecie Gdańskim – w 2005 roku obroniła rozprawę doktorską i uzyskała tytuł doktora nauk humanistycznych. Twórczo autorka zadebiutowała najpierw jako poetka – jej wierszy nie wydano jeszcze w formie zbiorów, lecz zostały one docenione w wielu konkursach, między innymi na VIII Konkursie Poetyckim im. Mieczysława Cychowskiego. Pierwsza jej książka dla dzieci pod tytułem *Sznurkowa historia* ukazała się w 2004 roku, wtedy też w formie książkowych publikacji pojawiły się nagrodzone wcześniej opowiadania

drukowane w czasopiśmie „Miś”: *Królowna* oraz *Gębolud*. Od tego czasu utwory Roksany Jędrzejewskiej-Wróbel regularnie pojawiają się na rynku i są bardzo lubiane przez dzieci. Do jej najpopularniejszych książek należą: *Kamienica*, *Bzyk Brzęk*, *Siedmiu wspianych i sześć innych, nie całkiem nieznanych historii*, *Praktyczny Pan* oraz serie książek o ryjówce Florce oraz Plastelinku. Opowiadania autorki znalazły się również w antologiach, takich jak *Opowiadania wigilijne*, *Bezpieczna bajka* oraz *12 ważnych opowieści. Polscy autorzy o wartościach*.

Tematy do dyskusji

- Jakie cechy miał Kacper – główny bohater książki R. Jędrzejewskiej-Wróbel? Jak się zachowywał?
- W jaki sposób rodzina Państwa Jelonków nawiązała kontakt z Kacprem?
- Dlaczego Ola udawała, że zaraziła się autyzmem?
- Co spowodowało, że Ola zaakceptowała i pokochała swojego brata?
- Jaką przemianę widać w zachowaniu Oli?

Propozycje gier i zabaw

Zabawa ruchowa: Pajęcza sieć. Dzieci stoją w kole i rzucają kłębkami włóczki. Dziecko rzucające kłębkami uzasadnia, dlaczego wybrało daną osobę, co w niej lubi, za co ją ceni, co się w niej podoba. Po pewnym czasie pomiędzy uczestnikami tworzy się „pajęcza sieć wzajemnych powiązań”. Prowadzący kończy zabawę stwierdzeniem, że miło znaleźć się w towarzystwie osób, które mimo że różnią się wyglądem, charakterem, osobowością, tak wiele łączy.

Praca plastyczna: mój ulubiony bohater. Podobnie jak Ola narysuj swojego ulubionego bohatera, przedstaw, jakie posiada cechy (wyglądu i charakteru).

Warto przeczytać

- Amenta Charles, *Krzyś jest wyjątkowy. Dla dzieci o Autyzmie*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2010.
- Krystian Głuszko, *Podaj łapkę misiu*, Alegoria 2015.
- Paola Viezzer, *Jesteśmy wyjątkowi. Bajki, które pomagają dzieciom zrozumieć chorych rówieśników*, eSPe 2010.

Poleca

dr **Wanda Matras-Mastalerz** – adiunkt w Instytucie Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, doktor nauk humanistycznych w dziedzinie literaturoznawstwa, Prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego we Wrocławiu. Autorka kilkunastu publikacji naukowych i popularnonaukowych z zakresu terapeutycznej funkcji książki, biblioterapii, pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, technik pracy umysłowej oraz edukacji medialnej i czytelniczej.

